



รายงานการเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาประจำสัปดาห์
Weekly Epidemiological Surveillance Report, Thailand

ปีที่ 46 ฉบับที่ 31 : 14 สิงหาคม 2558

Volume 46 Number 31 : August 14, 2015

สำนักโรคระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข / Bureau of Epidemiology, Department of Disease Control, Ministry of Public Health



สถานการณ์โรคและภัยที่น่าสนใจในรอบสัปดาห์ที่ 31 ปี พ.ศ. 2558 Situation Awareness in Thailand, 31st Week 2015

ธนิต รัตนธรรมสกุล, ขนิษฐา กุบัว, วิภาวดี เล่งอี, ปณิตา คุ่มผล, อัญชญา วากัส, ธนพร ตูทอง, อนุตรศักดิ์ รัชตะทัต
ทีมประเมินสถานการณ์สาธารณสุข (Situation Awareness Team: SAT) กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

1. สถานการณ์โรคไทรคอส

สถานการณ์โรคไทรคอสประจำสัปดาห์ที่ 31 (ระหว่างวันที่ 3 - 9 สิงหาคม 2558) ข้อมูลเฝ้าระวังโรค ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม - 13 กรกฎาคม 2558 พบผู้ป่วย 21 ราย จาก 9 จังหวัด คิดเป็นอัตราป่วย 0.03 ต่อประชากรแสนคน เสียชีวิต 1 ราย อัตราส่วน เพศชายต่อเพศหญิง 1 : 0.31 กลุ่มอายุที่พบมากที่สุด เรียงตามลำดับ คือ 1-3 เดือน (42.86%) 1 ปี (23.81%) 6-8 เดือน (9.52%) สัญชาติเป็นไทยร้อยละ 90.5 พม่าร้อยละ 4.8 อื่นๆ ร้อยละ 4.8

จังหวัดที่มีอัตราป่วยต่อประชากรแสนคนสูงสุด 5 อันดับแรก คือ ยโสธร (0.93 ต่อประชากรแสนคน) สงขลา (0.43 ต่อประชากรแสนคน) นราธิวาส (0.26 ต่อประชากรแสนคน) เพชรบุรี (0.21 ต่อประชากรแสนคน) สระบุรี (0.16 ต่อประชากรแสนคน) ภาคที่มีอัตราป่วยสูงสุด คือ ภาคใต้ 0.10 ต่อประชากรแสนคน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 0.03 ต่อประชากรแสนคน ภาคกลาง 0.02 ต่อประชากรแสนคน ภาคเหนือ 0.01 ต่อประชากรแสนคน ตามลำดับ

การประเมินความเสี่ยง

จากการวิเคราะห์จากข้อมูลการเฝ้าระวังเหตุการณ์ (Event-based) พบว่าผู้ป่วยส่วนใหญ่อยู่ในเขต 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้

ได้แก่ สงขลา นราธิวาส ปัตตานี และยะลา จากข้อมูลของสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 12 เรื่องความครอบคลุมของการได้รับวัคซีนคอตีบ ไทรคอส บาดทะยัก ครั้งที่ 3 ปี พ.ศ. 2558 ใน 4 จังหวัดภาคใต้ เป็นดังนี้ สงขลา ร้อยละ 66.03 นราธิวาส ร้อยละ 70.74 ปัตตานี ร้อยละ 81.76 และยะลา ร้อยละ 95.00 จะเห็นว่าพื้นที่เหล่านี้ส่วนใหญ่มีความครอบคลุมของการได้รับวัคซีนต่ำ เนื่องจากจากปัญหาความไม่สงบในพื้นที่ การย้ายถิ่นฐานของเด็กตามบิดา มารดา ไปประกอบอาชีพ ประชาชนขาดความรู้และความตระหนักที่จะพาบุตรหลานมารับวัคซีน ทำให้ไม่ได้รับวัคซีน ได้รับวัคซีนล่าช้า หรือได้รับวัคซีนไม่ครบตามเกณฑ์ นอกจากนี้ ยังพบว่าผู้ป่วยบางรายอยู่ในช่วงอายุที่ยังไม่เข้าเกณฑ์ได้รับวัคซีนหรือได้รับวัคซีนไม่ครบตามเกณฑ์ ทำให้มีความเสี่ยงต่อการติดเชื้อเพิ่มขึ้น

ข้อเสนอเพื่อพิจารณา

- 1) รมรณรงค์ให้ผู้ปกครองนำบุตรหลานไปรับการฉีดวัคซีนรวมคอตีบ-บาดทะยัก-ไทรคอส ให้ครบตามเกณฑ์
- 2) ในระยะที่มีโรคไทรคอสระบาด อาจให้วัคซีนรวมคอตีบ-บาดทะยัก-ไทรคอส แก่เด็กได้ตั้งแต่อายุ 1 เดือนและปรับระยะเวลาห่างได้สัปดาห์ละ 4 - 6 สัปดาห์ ทั้งนี้เพื่อให้เด็กมีภูมิคุ้มกันโรคเต็มที่ในช่วงอายุ 3 - 4 เดือน



◆ สถานการณ์โรคและภัยที่น่าสนใจในรอบสัปดาห์ที่ 31 ปี พ.ศ. 2558	481
◆ สรุปการตรวจข่าวการระบาดของโรคในรอบสัปดาห์ที่ 31 ระหว่างวันที่ 2 - 8 สิงหาคม 2558	485
◆ ข้อมูลรายงานโรคเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาประจำสัปดาห์ที่ 31 ระหว่างวันที่ 2 - 8 สิงหาคม 2558	488
◆ ข้อมูลรายงานโรคเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาจากบัตรรายงาน 506 ประจำเดือนกรกฎาคม 2558	493

วัตถุประสงค์ในการจัดทำ

รายงานการเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาประจำสัปดาห์

1. เพื่อให้หน่วยงานเจ้าของข้อมูลรายงานเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา ได้ตรวจสอบและแก้ไขให้ถูกต้อง ครบถ้วน สมบูรณ์ยิ่งขึ้น
2. เพื่อวิเคราะห์และรายงานสถานการณ์โรคที่เป็นปัจจุบัน ทั้งใน และต่างประเทศ
3. เพื่อเป็นสื่อกลางในการนำเสนอผลการสอบสวนโรค หรือ งานศึกษาวิจัยที่สำคัญและเป็นปัจจุบัน
4. เพื่อเผยแพร่ความรู้ ตลอดจนแนวทางการดำเนินงานทางระบาดวิทยาและสาธารณสุข

คณะที่ปรึกษา

นายแพทย์สุชาติ เจตนเสน นายแพทย์ประยูร ภูนาตล
นายแพทย์ธวัช ฉายนัยโยธิน นายแพทย์ประเสริฐ ทองเจริญ
นายแพทย์คำนวณ อึ้งชูศักดิ์ นายสัตวแพทย์ประวิทย์ ชุมเกษียร
นายองอาจ เจริญสุข

หัวหน้ากองบรรณาธิการ : นายแพทย์ธนรักษ์ ผลิพัฒน์

บรรณาธิการประจำฉบับ : บริมาต ตักดีศิริสัมพันธ์

บรรณาธิการวิชาการ : นายแพทย์ธนรักษ์ ผลิพัฒน์

กองบรรณาธิการ

บริมาต ตักดีศิริสัมพันธ์ สิริลักษณ์ รังษิวงศ์ สุวดี ดิวงษ์

ฝ่ายข้อมูล

สมาน สยมภูจันท์ ศศิธันว์ มาแอดิเยน พัชรีย์ ตรีหมอก
สมเจตน์ ตั้งเจริญศิลป์

ฝ่ายจัดส่ง : พิรยา คล้ายพ้อแดง สวัสดิ์ สว่างชม

ฝ่ายศิลป์ : บริมาต ตักดีศิริสัมพันธ์

สื่ออิเล็กทรอนิกส์ : บริมาต ตักดีศิริสัมพันธ์ พิรยา คล้ายพ้อแดง

หากต้องการส่งบทความเพื่อตีพิมพ์ใน

รายงานการเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาประจำสัปดาห์

รวมถึง ข้อคิดเห็น

หรือพบความคลาดเคลื่อนของข้อมูล

กรุณาแจ้งมายังกลุ่มเผยแพร่วิชาการ

สำนักกระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค

เบอร์โทรศัพท์ 02-590-1723 หรือ

E-mail: panda_tid@hotmail.com หรือ

weekly.wesr@gmail.com

3) ให้ความรู้แก่ประชาชนเกี่ยวกับโรคไอกรน เมื่อพบ บุตรหลานมีอาการไอเป็นชุด หายใจเข้ามีเสียงดัง และอาเจียนจากการไอ ให้รีบมาพบแพทย์

4) พัฒนาระบบการรายงานโรคให้มีความครอบคลุม และรวดเร็วมากยิ่งขึ้น โดยการชี้แจงทำความเข้าใจบุคลากรทางการแพทย์ในทุกกระดับ เมื่อพบผู้ป่วยมีอาการเข้าได้กับนิยามผู้ป่วย สงสัยโรคไอกรนให้มีการรายงานมายังสำนักกระบาดวิทยาอย่างรวดเร็ว เพื่อที่จะได้ทำการสอบสวนและควบคุมป้องกันโรคได้ทันเวลา

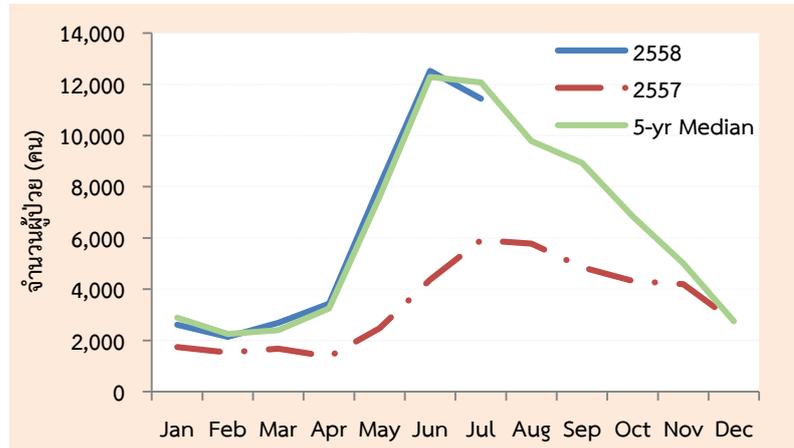
2. สถานการณ์โรคไข้เลือดออก (ไข้เลือดออก ไข้เลือดออก ช็อก และไข้แดงก็)

จากข้อมูลเฝ้าระวังโรค รง. 506 ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม - 3 สิงหาคม 2558 มีรายงานผู้ป่วยโรคไข้เลือดออกสะสมรวม 42,900 ราย อัตราป่วย 65.87 ต่อประชากรแสนคน มีการรายงานจำนวนผู้ป่วยไข้เลือดออกเพิ่มขึ้น ร้อยละ 117.48 (2.17 เท่า) เมื่อเทียบกับปี พ.ศ. 2557 ช่วงเวลาเดียวกัน และมีผู้ป่วยต่ำกว่าค่า- มัธยฐาน 5 ปี (รูปที่ 1) ผู้ป่วยเสียชีวิต 32 ราย อัตราป่วยตาย เท่ากับ ร้อยละ 0.07

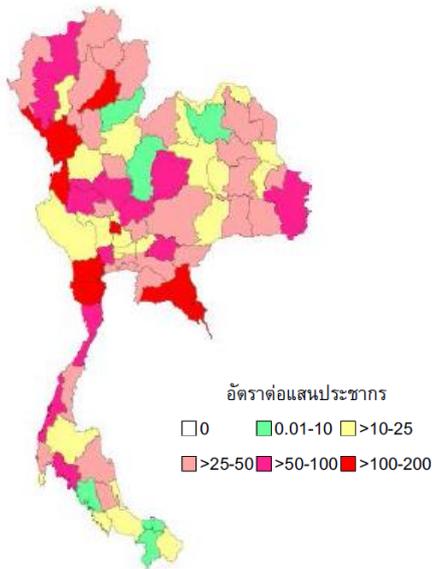
จังหวัดที่มีอัตราป่วยต่อประชากรแสนคนสูงสุด 5 อันดับแรก คือ ระยอง (274.47 ต่อประชากรแสนคน) ตราด (254.53 ต่อประชากรแสนคน) เพชรบุรี (229.65 ต่อประชากรแสนคน) ตาก (210.36 ต่อประชากรแสนคน) อ่างทอง (194.31 ต่อประชากรแสนคน) (รูปที่ 2) ภาคที่มีอัตราป่วยสูงสุด คือ ภาคกลาง 92.45 ต่อประชากรแสนคน ภาคเหนือ 63.41 ต่อประชากรแสนคน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 47.86 ต่อประชากรแสนคน ภาคใต้ 47.64 ต่อประชากรแสนคนตามลำดับ

ข้อเสนอเพื่อพิจารณา

โรคไข้เลือดออกคาดว่าจะมีแนวโน้มการระบาดเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากทุกภูมิภาคในประเทศไทยยังคงมีฝนตกอย่างต่อเนื่อง ทำให้น้ำขังในบริเวณต่างๆ ขอแนะนำให้ประชาชนทั้งในครัวเรือน ชุมชน โรงเรียน และสถานที่สาธารณะอื่นๆ ช่วยกันป้องกัน และควบคุมโรคไข้เลือดออกโดยการทำลายแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลาย รวมทั้งป้องกันตนเองและบุตรหลานจากการถูกยุงกัด เช่น สวมเสื้อผ้ามิดชิด การใช้ยากันยุง หรือยาทาากันยุง เมื่อมีอาการไข้ให้เช็ดตัวลดไข้ และรับประทานยาพาราเซตามอล หากยังมีไข้สูงลอย 2-7 วัน ร่วมกับอาการอื่น ๆ เช่น ปวดศีรษะอย่างรุนแรง ปวดกระบอกตา ปวดกล้ามเนื้อ ปวดกระดูกหรือข้อต่อ มีผื่น มีอาการเลือดออก ให้รีบไปพบแพทย์ เมื่อแพทย์ให้กลับบ้าน ให้สังเกตอาการตนเอง หากอาการดังกล่าวข้างต้นยังไม่ดีขึ้น ให้รีบกลับไปพบแพทย์อีกครั้ง



รูปที่ 1 จำนวนผู้ป่วยโรคไข้เลือดออก ประเทศไทย ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม - 4 สิงหาคม 2558 เปรียบเทียบกับปี พ.ศ. 2557 และค่ามัธยฐาน 5 ปี (ปี พ.ศ. 2553 - 2557)



รูปที่ 2 พื้นที่ระบาดของโรคไข้เลือดออก จำแนกตามอัตราป่วยต่อประชากรแสนคน

สถานการณ์ในต่างประเทศ

ข้อมูลองค์การอนามัยโลก WHO ณ วันที่ 29 กรกฎาคม 2558 มีรายงานสถานการณ์ไข้เลือดออกในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และแปซิฟิก ดังนี้

สาธารณรัฐประชาชนจีน ณ วันที่ 30 มิถุนายน 2558 มีรายงานผู้ป่วยไข้เลือดออกจำนวน 43 ราย เมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนผู้ป่วยในช่วงเวลาเดียวกันกับปี 2555 - 2557 พบว่าจำนวนผู้ป่วยในปี 2558 เพิ่มขึ้นเล็กน้อย

สหพันธรัฐมาเลเซีย ข้อมูล ณ วันที่ 25 กรกฎาคม 2558 มีรายงานผู้ป่วยไข้เลือดออกจำนวน 67,944 ราย มีผู้เสียชีวิตจำนวน 185 ราย โดยพบว่าเพิ่มขึ้นร้อยละ 30.7 เมื่อเปรียบเทียบกับรายงานผู้ป่วยในช่วงเวลาเดียวกันกับปี 2557 (จำนวนผู้ป่วยในช่วงเวลาเดียวกันกับปี 2557 เป็น 48,845 ราย)

วันที่ 7 สิงหาคม 2558 รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงสาธารณสุขสหพันธรัฐมาเลเซียได้ให้สัมภาษณ์ว่าสถานการณ์โรคไข้เลือดออกของประเทศในปีนี้มีผู้ป่วย 71,001 ราย ซึ่งมีจำนวนเพิ่มขึ้นจากช่วงเวลาเดียวกันของปีที่แล้วถึง 15,764 ราย สถานการณ์ดังกล่าวเป็นสถานการณ์ที่น่าเป็นห่วง รัฐบาลจึงมีการปลุกพลังชุมชนให้มีการต่อต้านไข้เลือดออก (จำนวนผู้ป่วยในช่วงเวลาเดียวกันกับปี 2557 เป็น 55,237 ราย)

สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ ข้อมูลตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม - 18 กรกฎาคม 2558 มีรายงานผู้ป่วยไข้เลือดออกจำนวน 40,593 ราย เสียชีวิต 134 ราย จำนวนผู้ป่วยลดลง ร้อยละ 0.67 เมื่อเปรียบเทียบกับรายงานผู้ป่วยในช่วงเวลาเดียวกันกับปี 2557 (จำนวนผู้ป่วยในช่วงเวลาเดียวกันกับปี 2557 เป็น 40,866 ราย)

สาธารณรัฐสิงคโปร์ ข้อมูล ณ วันที่ 25 กรกฎาคม 2558 มีรายงานผู้ป่วยไข้เลือดออกจำนวน 5,180 ราย และตั้งแต่วันที่ 19 - 25 กรกฎาคม 2558 มีจำนวนผู้ป่วยไข้เลือดออก 294 ราย มากกว่าสัปดาห์ที่แล้ว 31 ราย และน้อยกว่ารายงานผู้ป่วยในช่วงเวลาเดียวกันกับปี 2557 (จำนวนผู้ป่วยในช่วงเวลาเดียวกันกับปี 2557 เป็น 744 ราย)

ราชอาณาจักรกัมพูชา ข้อมูล ณ วันที่ 23 มิถุนายน 2558 มีรายงานผู้ป่วยไข้เลือดออกจำนวน 1,900 ราย มีผู้เสียชีวิต 7 ราย โดยพบว่ามีจำนวนผู้ป่วยรายใหม่ที่เกิดขึ้นค่อนข้างคงที่ในแต่ละสัปดาห์ เมื่อตามดูข้อมูลจำนวนเฉลี่ยของผู้ป่วยตามฤดูกาลระหว่างปี 2552 - 2557 ยกเว้นปี 2555

สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ข้อมูล ณ วันที่ 17 กรกฎาคม 2558 มีรายงานผู้ป่วยไข้เลือดออกจำนวน 589 ราย และไม่มีผู้เสียชีวิต ตั้งแต่วันที่ 11 - 17 กรกฎาคม 2558 มีรายงานผู้ป่วยไข้เลือดออกจำนวน 55 ราย เพิ่มขึ้นจากสัปดาห์ก่อนร้อยละ 31 (จำนวนผู้ป่วยในสัปดาห์ก่อนเป็น 42 ราย)

สาธารณสุขรัฐสังคมนิยมเวียดนาม ข้อมูล ณ วันที่ 19 กรกฎาคม 2558 มีรายงานผู้ป่วยไข้เลือดออก 184,329 ราย มีผู้เสียชีวิต 12 ราย เมื่อเปรียบเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันในปี 2557 จำนวนผู้ป่วยเพิ่มขึ้นร้อยละ 38.8 และมีผู้เสียชีวิตเพิ่มขึ้น 4 ราย โดยตั้งแต่วันที่ 12-19 กรกฎาคม 2558 มีจำนวนผู้ป่วยไข้เลือดออกจากรายงานของ 37 จังหวัดจากทั้งหมด 63 จังหวัด จำนวน 961 ราย ไม่พบผู้เสียชีวิต เมื่อเปรียบเทียบกับสัปดาห์ที่แล้ว (จำนวนผู้ป่วยไข้เลือดออกสัปดาห์ที่แล้วเป็น 886 ราย) จำนวนผู้ป่วยในสัปดาห์นี้เพิ่มขึ้นร้อยละ 8.5

ออสเตรเลีย ข้อมูล ณ วันที่ 30 มิถุนายน 2558 รายงานผู้ป่วยไข้เลือดออกยืนยันจำนวน 1,089 ราย โดยพบว่าจำนวนผู้ป่วยใกล้เคียงกับช่วงเวลาเดียวกันของปี 2557 (จำนวนผู้ป่วยไข้เลือดออกช่วงเวลาเดียวกันในปี 2557 เป็น 1,180 ราย) และมีแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงตามฤดูกาลเหมือนปีก่อนๆ

3. สถานการณ์การระบาดของโรคทางเดินหายใจตะวันออกกลาง (MERS)

ช่วงสัปดาห์ที่ 31 (วันที่ 3 - 9 สิงหาคม 2558) สำนักระบาดวิทยาได้รับรายงานผู้ป่วยเข้าเกณฑ์สอบสวนโรคทางเดินหายใจตะวันออกกลาง ในระบบเฝ้าระวังของกรมควบคุมโรค 9 ราย เพศชาย 5 ราย เพศหญิง 4 ราย มีประวัติเดินทางมาจากพื้นที่ตะวันออกกลาง 7 ราย และประเทศเกาหลีใต้ 2 ราย ผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการไม่พบสารพันธุกรรมของเชื้อไวรัสโรคทางเดินหายใจตะวันออกกลาง 8 ราย และไม่มีข้อมูลการส่งตรวจ 1 ราย

ข้อมูลตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม - 9 สิงหาคม 2558 พบผู้ป่วยเข้าเกณฑ์สอบสวนโรคทางเดินหายใจตะวันออกกลาง ในระบบเฝ้าระวังของกรมควบคุมโรครวมทั้งสิ้น 216 ราย เป็นเพศชาย 103 ราย หญิง 113 ราย อายุระหว่าง 6 เดือน - 91 ปี (มัธยฐาน 33 ปี) ผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการ พบสารพันธุกรรมของเชื้อไวรัสโรค

ทางเดินหายใจตะวันออกกลาง จำนวน 1 ราย ไม่พบสารพันธุกรรมของเชื้อไวรัสโรคทางเดินหายใจตะวันออกกลาง 210 ราย ไม่มีข้อมูลการส่งตรวจ 5 ราย

ประเทศเกาหลีใต้

ข้อมูลจากศูนย์ควบคุมโรคเกาหลีใต้ รายงานผู้ป่วยยืนยันโรคทางเดินหายใจตะวันออกกลาง ณ วันที่ 8 สิงหาคม 2558 มีผู้ป่วยยืนยันโรคทางเดินหายใจตะวันออกกลางรวม 186 ราย เสียชีวิต 36 ราย เป็นทางการเกาหลีรายงาน 185 ราย ทางกรจีน 1 ราย (ชาวเกาหลี) อัตราป่วยตาย ร้อยละ 19.35 ในจำนวนดังกล่าว มีผู้ป่วยที่ได้รับการรักษาจนกลับมาเป็นปกติ 140 ราย และยังรับการรักษาในโรงพยาบาล 10 ราย เป็นผู้ป่วยที่อยู่ในชั้นวิกฤติ 3 ราย เสร็จสิ้นการติดตาม รวม 16,693 ราย และตั้งแต่วันที่ 5 กรกฎาคม 2558 ยังไม่มีรายงานผู้ป่วยยืนยันรายใหม่เพิ่มเติม

ประเทศซาอุดีอาระเบีย

ข้อมูลจากกระทรวงสาธารณสุขประเทศซาอุดีอาระเบีย รายงานผู้ป่วยยืนยันโรคทางเดินหายใจตะวันออกกลาง ณ วันที่ 8 สิงหาคม 2558 จากเว็บไซต์กระทรวงสาธารณสุข ประเทศซาอุดีอาระเบียพบผู้ป่วยยืนยันโรคทางเดินหายใจตะวันออกกลางรายใหม่ 13 ราย ระหว่างวันที่ 3 - 9 สิงหาคม 2558 รวมมีผู้ป่วยยืนยันโรคทางเดินหายใจตะวันออกกลาง 1,071 ราย เสียชีวิต 471 ราย รักษาหาย 585 ราย ยังรับการรักษาในโรงพยาบาล 15 ราย อัตราป่วยตายร้อยละ 43.98

ทั่วโลก

องค์การอนามัยโลกรายงานว่า พบผู้ป่วยยืนยันทางห้องปฏิบัติการติดเชื้อโรคทางเดินหายใจตะวันออกกลางทั่วโลก ตั้งแต่เดือนกันยายน 2555 ถึง วันที่ 6 สิงหาคม 2558 มีรายงานผู้ป่วยใน 26 ประเทศ ผู้ป่วยยืนยันจำนวน 1,384 ราย เสียชีวิต 495 ราย อัตราป่วยตายร้อยละ 35.57
